

לימוד היומי דקהילתנו

יום	יום לחודש	יום מוהר"ן	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות מוהר"ן	משנה ברורה	ליקוטי עצות	שולחן ערוך אבן העזר
שבת	ד'	ח.	סח	חזרה	רמ"ב	רמ"ב	סי' תע"ג
א	ה'	ה:	סט	רי"א:	רמ"ב	רמ"ב	ל"ג, ה.
ב	ו'	ט.	ע	רי"ב:	רמ"ב	רמ"ב	ל"ג, ו.
ג	ז'	ט:	ע"א	רי"ב:	רמ"ב	רמ"ב	ל"ג, ז.
ד	ח'	י.	ע"ב	רי"ג:	רמ"ב	רמ"ב	ל"ג, ח.
ה	ט'	י:	ע"ג	רי"ג:	רמ"ב	רמ"ב	ל"ג, ט.
ו	י'	יא.	ע"ד	חזרה	רמ"ב	רמ"ב	ל"ג, י.

בקרני אדר

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

156 | פרשת תרומה | ד' אדר ה'תש"פ

דבר המערכת

ידי ועדות הצדקה למיניהן כבר עמוסות עבודה, קריאות מקריאות שונות בלויי המחשות וגירויי הנפש מן זן ממלאים חללו של רחוב ומכסים פני כתלי בית המדרש, ובניהם גם קריאות קופות הצדקה דאנ"ש בכלל ושל קהילתנו בפרט. פונים הם אל הלב ואל הכיס התלוי בו, להרבות בצדקה בימי הפורים הבעל"ט, אשר כנועד עבודה זו היא מעיקרי העיקרים בקדושת הפורים.

אבל כדאי שנשים לב ליסוד עיקרי: **עיקר עבודת הצדקה היא שבת האכזריות!** (ראה בהרחבה בליקוטי מוהר"ן תניינא, ד. מה שהלב מרחם בטבעו בהיפגשו במצוקת הזולת, אין נחשב כל כך לעבודת הצדקה. דוקא כאשר הלב נאטם ונעשה 'אך זר' ומתרחק מן האחווה, שם מתחילה עבודת הצדקה, שהיא עיקר המלחמה מול חיות הטורפות של חכמי הטבע, שורש כל הטומאות (סם). התורה הק' מצווה **'ולא ידע לבבך בתתך לו'**, זו לא רק מצוה מעשית של נתינת ותו לא, יש כאן גם חלק עיקרי התלוי בלב: לשבור את האכזריות, לעורר רחמנות, לעורר טוב לב, לחוש את מצוקת הזולת, **לשבור את מיצרי האנוכיות שגורם לחשוב רק על עצמו**, לעורר אחווה, כי 'כולנו בני איש אחד אנחנו'. זוהי נקודת הצדקה, זוהי נקודת ה'כנוס את כל היהודים' **שמשברת את כוחו של עמלק היונק מן העם מפוזר ומפורד'** (ליקו"ה ציצית ז').

זכינו ומלבד אחוות ואהבת ישראל בכלליות, ואהבת המקורבים לצדיק בפרטיות, בוערת בינינו אהבה מיוחדת; בני קהילתנו הקרובים זה לזה בקירבה מיוחדת במינה. אבל דוקא מפני כך, צריכים לנו להתעורר ביותר. **"אין מורזין אלא למורזין"**, לזכור את האהבה ואת הרחמנות ולחשוב היטב במצוקת אהובינו **חברינו וידידנו הנתונים במצוקה קשה**.

את האחווה הזאת אל 'קוני'ם בימים אחד, זוהי עבודה עצומה של שבירת הטבע והבנה עמוקה של קדושת אחדותנו. כשם שאת השמחה של פורים צריכים להתחיל מתחילת אדר ולהרבות בכל פעם בתוספת השמחה, כך גם לגורם השמחה של צדקה. וכשנשון רבינו הקדוש **'על ידי צדקה בלב שלם בא לידי שמחה'** (ספר המידות, שמחה ח"ב ד), את ה'בלב שלם' הזה צריכים לנו להתחיל להשלים כבר מעתה. **שימו לב!**

העורכים

והיא שְׂמַח"ה תמחה...

מסוכנות ביותר, זה לא הכרח המציאות משום שהנך מרגיש כן. גם אם חבריך יאשרו שאתה צודק בהרגשתך, תן לבך שזה עתה מתנהלת כאן מלחמה נסתרה על חייך הרוחניים ועל הצלחתך הגשמית גם יחד. **יש כאן שונא נעלם ששולח את חיצו העצבות הללו כדי ללכוד אותך בפח יקוש ולגרום בכך שיתקיימו בך רצונותיו הגרועים ביותר חלילה וחס, ברח ממנו! אדרבה, אם אתה מחפש מוצא מכל הצרות הרוחניות והגשמיות עליך לסוב ולהשתעבד אל השמחה, רק זו תהא הגאולה, כי בשמחה תצאו!**

בפרשתנו אנו לומדים על ציווי בוראנו אוהבנו לקרוא למי שְׂנֵדָבָה רוחו שיביא את תרומתו למשכן. ציווי זה נועד להכין תיקון לחטא העגל "שכולל כל החטאים שבעולם" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ז. טו), כשהתיקון מונָה ועומד בנדבת הלב, בהתעוררות של שמחה ורצון טוב, לרצות להמשיך מחדש את השראת השכינה, ונקודת השמחה הזאת היא שמכפרת ומתקנת הכל כי **"תיכף כשהתחילו לעסוק בעבודת המשכן ונתנו נדבתם עליו בלב טוב בשמחה גדולה נמשך עליהם שמחה"** (סם).

מעשה המשכן היווה למעשה התעוררות מצד בני ישראל, שפעלו בכוחו של משה לעורר את הנקודה הטובה שעדיין נשארה בהם אחר הנפילה האיומה של חטא העגל. הם התחזקו לעורר את הטוב הזה ולשמוח בו, כפי שרבינו הקדוש לימד אותנו (ליקוטי מוהר"ן, רפב) לקיים "אזמרה לאלוקי בעודי"; לשמוח גם בעומק הירידה ב'עוד' שבי, בחלק היהדות שעדיין מהבהב בקרבי, במעט הרצון הטוב שעדיין קיים בי. וככל שהתחזקו והאמינו שעל אף גודל ריחוקם הם עדיין רוצים שה' יִשְׁרָה ביניהם ושמוחו להתנדב לזה, כך הגדילו את כח הקדושה וזכו לתשובה.

וכך מלמדנו מוהר"ן: **"הנקודה טובה בעצמו שיש אצל האדם, אפילו אצל פושעי ישראל, היא נאווה ויפה מאד, רק שהשחרות חופה עליה, אבל כשמעוררים אותה, היא אומרת 'שחורה אני ונאווה, אל תראוני שאני שחרחורת', כי מצד עצמי אני נאווה עד מאד. וזה שאמרנו חז"ל 'שחורה אני במעשה העגל, ונאווה אני במעשה המשכן', היינו אף על פי שיש לי חטאים הרבה ונתרחקתי מאד ממנו יתברך במעשה העגל שכולל כל החטאים שבעולם, אף על פי כן נאווה אני במעשה המשכן, במעט טוב שאני מוצא עצמי עדיין, כי תיכף אחר מעשה העגל נצטוו על מלאכת המשכן"** (ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר ג. א).

זו גם בועדתם בכל דור מחדש, ובפרט בימים שגמים אלו בהם עיקר הכנעת המן-עמלק; להכריח עצמנו להתבונן בחלקי הטוב שעדיין קיימים בנו, ולהודות ולהלל עליהם! זוהי הצלתנו, לעורר זריזות ושמחה ורצון טוב לכל התנדבות לעבודת השם, היפך קטרוגו הרע של המן על ישראל 'יִשְׁנו עם אחד - יִשְׁנו מן המצוות' (מגילה יג.), כי היא ורק היא המוֹקֵה והמכריחה את זרעו וכוחו של עמלק ומנצחתו לגמרי.

"משנכנס אדר מרבין בשמחה". זה נשמע לרבים כהצעת התעלות והתרוממות גרידא, אבל לאמתו של דבר יש כאן קריאת הצלה בעת מלחמה!

"זה ידוע - אומר מוהר"ן - שעיקר קריאת המגילה ופרסומי ניסא וכל המצוות של פורים הוא, שנזכה על ידי זה להפיל את קליפת המן עמלק בכל דור ודור בכל שנה ושנה בכל אדם בפרטיות, וכמו שכתוב במגילה בפירוש 'הימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר'" (ליקוטי הלכות, ציצית ז. יב). **זה לא סיפור עתיק, אלא מלחמה בוערת הנוטשה סביב כל יחיד בכל שנה מחדש.** "צרו של אדם מתחדש עליו בכל יום" (קידושין ל:). וכל שכן בכל שנה, כי "עמלק הוא הסטרא אחרא שמתגברת מאד בכל יום ויום מחדש, וכן בכל דור ודור מחדש, ועל כן מלחמה לה' בעמלק מדור דור, כי **בכל דור ודור צריך ה' יתברך ללחום עמו מחדש"** (סם, שחיטה ד). הוא אורב לנו בתכסיסים מחודשים, בחלישות הדעת' מחודשת בכל פעם, ולולא כח השמחה שהיא כלי המלחמה העיקרית נגד אויב מסוכן זה, לא נוכל לו ח"ו.

רבינו הקדוש מזהיר אותנו: **"צריך לזהר מאד מעצבות ועצלות, כי עיקר נשיתת הנחש הוא עצבות ועצלות"** (ליקוטי מוהר"ן, קפט). כשם שאנו מפתחים ומתרחקים ונזהרים מנחש ארסי, כן לכה"פ עלינו להזהר מן העצלות והעצבות, לברוח ולהיזהר כבורח מסכנת נפשות.

בזמננו זה מכונה העצבות בעשרות כינויים שמיפיים את הטומאה הזאת, ומסתירים את כיעורה וטינופה. יש שקורים לה 'דכדוך', ויש שמכנים אותה העדר 'מצב רוח טוב'... אחרים יתארו זאת שהם עתה 'ירודים'... אבל כל שום וחניכא דאית לה לא יטהרו את השרץ ולא יפחיתו את חומר הסכנה. עמלק נלחם באכזריות נגד כל יחיד ומכניס בו חצים ארסיים ורק השמחה היא הרפואה על כך.

מה נוראים דברי רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל בפתיחה לחלק 'ששון ושמחה' (בספר כוכבי אור) על כוחה והכרחיותה של השמחה: **"מעוצם רוממות ונוראות המצוה הזאת, אשר זה עיקר רפואת הנפשות מכל מיני חיצים וסמים שבעולם, והיא הצלה מראשי התאוות ... והיא שְׂמַח"ה תמחה את עמלק מקור כל הטומאות שבעולם, והיא אשר על ידה יאכלנו הגואל צדק גם מהגלות הגשמי, ומכל מיני צרות ומצוקות גם בגשמיות"**.

מחיית עמלק מקור כל הרע מותנית בשמחה, וחובתנו לעורר את לבנו על חובת חגירת כלי הקרב לעורר את השמחה הזאת בכל הכוחות, כי רק בכך תלויה הצלתנו.

קִמְתָּ ב'מצב רוח' ירוד? פגעו בכבודך ואתה חש חסר ערך? אתה מרגיש 'לא יוצלח' בכל משלח ידיך? אתה רואה עצמך בודד ועזוב וזה גורם לך עצבות ושחרות? אתה מוצא עצמך כמי שמסור ביד יצרו בנופלך בכל פעם ביתר שאת חלילה, ולבך צונח מרוב הנפילות האיומות? זכור היטב: ההרגשות הללו

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

מוהר"ן אָמַר: **"דער בעל דבָר מאַכט אַ מענטשן זינדנדיק, מיינט ער ניט אזוי דעם פֿאַם, ווייל ער ווייסט אז מען קען טאַהן תְּשׁוּבָה, ער מיינט נָאָר דעם אַראַפּאָרפּן ער וועט ווערן ביי זיך געפּאָלן דאַס מיינט ער אינגאַנצן - "קִשְׁמֵפֶתָה הַיֵּצֵר אֶת הָאָדָם לְחַטָּא תְּלִילָה, אִין פְּנִיתוֹ כֵּל כֵּף לְעֵצֶם הַפֶּגֶם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁיְּכַלִּין לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֲלֵא הוּא מִתְּפַוֵּן רַק לְפִילָה, הַיֵּינוּ שִׁפּוֹל הָאָדָם בְּעֵינֵי רוּחוֹ, וְזָהוּ כֵּל פְּנִיתוֹ"**

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות 3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 5:00 - נין ההמה 6:03 - מוזיק"ש 8:14
צאת השבת 6:13 - צאה"ש לר"ת 6:54

המלאכה נעשית מאליה...

תעשה המגורה

כשנתבונן נראה שבכל מעשה המשכן נכתב לשון המורה שנעשה מאליו; 'תעשה' המגורה, 'הוקם' המשכן, והבית 'בְּהַבְנוֹתוֹ'. והדבר אומר דרשוני: מדוע כתבה התורה לשון כזה שמורה על כך שלא עשאוהו אלא שנעשה?

אמנם, הביאור בזה הוא, כי הנה ידוע שכלל ה"ט מלאכות ילפינו ממלאכת משכן, וכללות מלאכת ועשיית האדם כלול במלאכות אלו כידוע.

ולכן באה התורה להורות, שתדע שכל המלאכות כולם אינם כוחי ועוצם ידי, רק הוא נעשה מאליו! וכמו שכתוב: "ששת ימים תעשה מלאכה", כל מלאכת ששת ימי החול נעשות מאליהן...

(ע"פ ליקוטי הלכות, שבת ג.)

התורה מעידה על גדולת השם יתברך!

ונתת אל הארץ את הערת אשר אתו אליך

ופירש רש"י: "העדות - התורה שהיא לעדות ביני וביניכם שציוותי אתכם מצות הכתובות בה".

מוהרנ"ת מסביר שהתורה נקראת 'עדות', גם מפני שהתורה עצמה היא עדות על השם יתברך! כי מי שיש לו מח אמתית בקדקודו יוכל לראות בעיני שכלו היטב את מציאותו ויחודו יתברך ע"י התורה הקדושה. כי כל בעלי דעה ושכל אמת יודו ויעידו ויגידו שא"א בשום אופן ובשום שכל לבדות תורה כזאת מלבד ח"ו, תורה נביאים וכתובים, ותורה שבע"פ משניות ותלמוד מדרשים פלפולים וחידושים וסתרי תורה, אשר תסמר שערות ראש האדם המעיין בהם אפילו רק במעט דמעט התנוצצות שמביין בה...

(ע"פ ליקוטי הלכות, עדות ד, ב.)

אִישׁר נִהְפֵךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה!

על ידי זה דיקא יהיה שמח מאד. כי לאמר בלבד: אף על פי שאני רחוק כל כך מהשם יתברך, אף על פי כן אני מזרע ישראל, ולא עשני גוי, ואני זוכה בכל יום לקיים כמה מצוות ציצית ותפלין וכמה ברכות ודבורים קדושים בתפלה ובתורה שאני זוכה לומר בכל יום יום. ואדרבא, זהו עקר שמחתי שמרחק כמוני יזכה גם כן להניח תפלין בכל יום שהם פתרי דמלכא וכו', וכיוצא בזה בשאר המצוות ששכל ישראל מקיימין בכל יום" (ליקוטי הלכות, פריה ורביה ג, א).

בהמשך מבאר מוהרנ"ת בהרחבה תורה וכתוב:

"שמחגבר איש הישראלי, אף על פי שעשה מה שעשה, ומשמח את עצמו בהנקה טובה שמוצא בעצמו עדין, ומהפך כל היגון ואנחה לשמחה, שאומר: אדרבא, זהו עקר שמחתי והדתי שמרחק קצה שעשה מעשים קאלה זוכה אף על פי כן לומר בכל יום פעמים שמע ישראל וכו', ואם לא הייתי זוכה אלא לזה לבד גם כן ראוי לי לשמח כל ימי חיי, מכל שכן שאני זוכה עוד לכמה וכמה מצוות, ציצית ותפלין ושאר מצוות שאפלו הפחותים שבישראל מקיימין בכל יום. ואם אני עדין רחוק מהשם יתברך, ועדין לא יצאתי מחל אל הקדש אפלו כחוט השני, אדרבא, זהו עקר שמחתי ביותר שאף על פי כן אני בכלל ישראל ואוכל מצה בפסח ומתענה ביום הכפורים ויושב בסכה וכו'. וכל מה שהבעל דבר וכת דיליה מניס בו עצבות ומרה שחורה, הוא שמח ביותר, כי, אדרבא, זהו עקר שמחתי שמרחק כמוני יזכה לגע בדברים קדושים ונוראים קאלה, וכל מה שאני רחוק ביותר שמחתי גדולה ביותר, שגם אני זוכה לדברים קדושים ונוראים קאלה ציצית ותפלין ושבת יום טוב וכו' וכו'" (שם, יא).

ועתה בימים אלו הוא הזמן המתאים ביותר להתחיל לקיים עצה זו, ולהרגיל עצמו להפוך את כל הסיבות המביאות אותו לידי עצבות שיהיו סיבות המביאות אותו לידי שמחה, ולהגדיל שמחתו בזה שמרוחק ובעל תאוה כמותו זוכה לנגוע בקדושות נוראות כאלה.

ונסיים בהבטחתו הנוראה של מוהרנ"ת שכותב:

"ומי שזוכה להרגיל עצמו ולשמח בשמחה הזאת, בודאי יזכה לכל טוב וימחלו לו כל עוונותיו!".

שכן, ע"י שמהפך בלבו את היגון לשמחה, ע"ז הוא מהפך את כל הסטרא אחרא - ס"מ וליל"ת הנקראים 'גון ואנחה' - לשמחה וקדושה, ומעלה מהם כל חלקי הקדושה שגזלו על ידי העוונות, וזוכה לכל טוב ולמחילת כל העוונות.

נורא נוראות!

אשרי המאמין באמת ומקיים בפשיטות!

א פריילאכן חודש אדר און א פריילאכן לוסטיגן פורים ©

ב"ה אנו זוכים כבר כמה שבועות לדבר בענין ה"התהפכות" של הרע לטוב, הפיכת הנפילות לעליות, והפיכת העוונות לזכויות.

וכעת, כאשר נכנסנו כבר אל תוך החודש "אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב", ואנו עומדים כבר סמוך ונראה ממש לימי הפורים, ימי ה"נהפוך הוא" - נדבר בס"ד על סוד "הפיכת היגון ואנחה לשמחה".

כי הנה, לימדנו רבינו שאין די 'לברוח' מהיגון והעצבות אל השמחה, אלא צריכים 'לחטוף' את היגון ואנחה לתוך השמחה, ו'להפוך' את היגון והעצבות בעצמם לששון ושמחה.

רבינו ממשיל זאת לאדם עצוב העומד בצד אנשים ששמחים ומרקדים, שאין די להשאירו שם בפנינו עצוב ולברוח אל הריקודים, אלא צריכים לחטוף אותו בעצמו ולהכניסו לתוך מעגל הרוקדים השמחים.

ואלו הם דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן תניינא סימן כ"ג:

"בענין השמחה. על פי משל, שלפעמים כשבני אדם שמחים ומרקדים, אזי חוטפים איש אחד מבחוצ, שהוא בעצבות ומרה שחורה, ומכניסים אותו בעל כרחו לתוך מחול המרקדים, ומכריחים אותו בעל כרחו שיהיה שמח עמהם גם כן, כן יש בענין השמחה. כי כשאדם שמח, אזי המרה שחורה ויסורים נסתלקים מן הצד. אבל מעלה יתרה להתאמץ לרדף אחר המרה שחורה דוקא, להכניס אותה גם כן בתוך השמחה, באופן שהמרה שחורה בעצמה תתהפך לשמחה! שיהפך המרה שחורה וכל היסורין לשמחה, כדרך הבא לתוך השמחה, שאז מגדל השמחה וההקדוה מהפך כל הדאגות והעצבות והמרה שחורה שלו לשמחה. נמצא שחוטף המרה שחורה ומכניס אותה בעל כרחו לתוך השמחה, כמשל הנ"ל".

במילים פשוטות יותר:

צריך לקחת את כל ה'סיבות' הגורמות לנו להיות עצובים, ולהפוך אותם שיהיו סיבות להיות בשמחה!

כיצד?

פשוט מאד:

הרי הסיבות שגורמות לנו להיות עצובים, הן: שאנו רואים את גודל ריחוקנו מהשם יתברך, וריבוי עוונותינו ונפילותינו ותאוותינו. ומעתה, אנו צריכים להפוך סיבות אלו לשמחה, ולומר בלבנו: אדרבא, זהו שמחתנו, שמרוחקים כמונו, ובעלי עבירה כמונו, ובעלי תאוה כמונו, זוכים ברחמי ה' להניח תפלין ולקיים עוד הרבה מצוות, ולהיות ברסלב'ר חסידיים!

"כי דיקא על ידי מה שהבעל דבר מניס בלבו גון ואנחה ומרה שחורה,

פנינים מאורים וחידושים מזהירים מלוקמים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמעט שלי"א אשר ציין ורשם לפניו לזכרון.

לקט ספרי"ם

מהיכל אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש

במקום שהיה פעם אחת 'מוכרח' שיהזור לשם שוב אמר הבעל שם טוב ז"ע: "בהיות אדם פעם אחד באיזה מקום, אזי מוכרח להיות שם באותו מקום פעם שני. והנה מלת 'מוכרח' יתפרש לשני דרכים, א' פירושו לשון חיוב, שחייב להתאמץ ולהיות שם פעם שנית. ב' לשון הכרח כפשוטו, היינו שבאם אינו נותן בעצמו אל לבו להיות שם פעם ב', אזי השם יתברך מגלגל הדבר באופן שמוכרח להיות שם פעם שנית (ומבאר שם הטעם שהוא משום העלאת ניצוצות עיי"ש).
בעל שם טוב פרשת לך אות כגו-86

שמים בל"ט מלאכות, ושאלו אותו, תלמיד חכם העוסק בתורה מה יעשה? והשיב טל תורה מחייהו.
מקור מים חיים פרשת לך אות ב-84
הבעש"ט עבר הנעסטיר בלי שום רק באמונה גדולה כתב בספר דגל מחנה אפרים (פרשת וישלח) וזה לשונו: סיפר אדוני אבי זקני נ"ע זללה"ה, שפעם אחת עבר הנעסטיר בלי שום שם, רק היה מניח חגורו ועבר עליו, ואמר שבאמונה גדולה הוא שעבר עכ"ל.
מקור מים חיים פרשת לך אות ב-85

הצדיקים מעלים את האותיות הנפולים מהקליפות גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך (תהילים קיט, יח), הוא מאמר נדר ישראל דוד המלך עליו השלום, גל עיני ואביטה בכל מקום נפל אר"ת מתורתך, וצריך להעלותו, וצדיקים מייחדים בכל דברים שבעולם יחודים קדושים, אהבה ושמחה בתענוגים רוחניים דבקות יראה ואהבה במחשבה, ומעלין האותיות עד מחשבה העליונה.
מקור מים חיים פרשת לך אות ב-83
ט"ל תורה מחיה את הת"ח ואינו צריך לעסוק בל"ט מלאכות ידוע ממרן הבעל שם טוב שכל אדם מחוייב לעסוק לשם

עירוב המקיף נחלים וכדו'

שתי סוגי מחיצות המתירות

כדי להתיר הטלטול בשטח הנחל יש לבנות מחיצות בגובה י' טפחים משני הצדדים של רוחב הנחל, ולהצמיד מחיצות אלו כהמשך לקו עירוב העיר, ויש אפשרות לעשות שתי סוגי מחיצות: א. לבנות מחיצה מהקרקע שמתחת למים ולהגביהה עד לגובה טפח מעל המים כדי שיהא ניכר המחיצה המפסיק (ש"ע שם ומשנ"ב ס"ז). ב. לבנות מחיצה גבוה י' טפחים מעל המים ולשקע טפח בתוך המים כדי לחלק בין המים שבחוץ שהם כרמלית למים שבפנים (ש"ע). במחיצות אלו נעשה שטח הנחל כרשות היחיד ומתיר הטלטול בחצר ובנחל.

דעת רוב הפוסקים (שם ושועה"ד ס"א) דאפשרות הא', הטפח שמוחוץ למים מעכב, וכן אפשרות הב', הטפח המשוקע בתוך המים מעכב, ואם לא בנה הטפח הזה אסור לטלטל בכל החצר, לפי שמחיצה תלויה אינו מתיר רק אם ניכר שנעשה לצורך המים [מטעם זה יש מהדרים לבנות משתי צדדי הנחל מחיצה נוספת לרוחבו צמוד לקו העירוב, מלבד המחיצות המחוברות לקו העירוב שאף הם בנויים כדן, כדי שיהא ניכר שנעשה לצורך המים]. ודעת המהרש"ם (דע"ת שם) שהטפח הזה אינו מעכב רק לצורך המים עצמם, דהיינו למילוי מים לחצר, אבל לטלטל בחצר עצמו אין הטפח מעכב (וע"ע חזו"א סי' קג סק"ז שיש עוד ראשונים המקילים).

מחיצה במקום זרימת המים

כאמור, במחיצות אלו יש להקפיד שלא יהיה בהם פירצה יותר מג' טפחים, שבמידה ויש פירצה יותר מג' טפחים מתבטל שם המחיצה ואינה מועלת. ולכן אם יש צורך שמי הנחל ימשיכו לזרום מחוץ לתחום, עדיף לבחור באפשרות השניה הנ"ל המאפשרת החלפת המים. גם יש אפשרות לבנות מחיצה עמידה במים עם הרבה נקבים קטנים שכל נקב הוא פחות מג' טפחים כעין מעשה רשת (משנ"ב סי' שנו סק"ח), אבל צריכים להשיג הניטב שלא יתקלקל המחיצה במשך הזמן עקב זרימת המים.

מחיצות בנחלים המתייבשים

במקום מורדות ועליות שלעתיים חולף שם זרימת מים ועתים לא, ותלוי לפי ריבוי הגשמים והעונות, יש להשתמש רק במחיצות מהאפשרות הראשונה הנ"ל, כי במידה שהמים מתייבשים אין מקילים להתיר מחיצה תלויה, וצריך דוקא מחיצה שתחתיתה סמוכה לקרקע בתוך ג' טפחים. אכן אם הנחל אינו מתייבש לגמרי רק שהמים מתמעטים לפעמים בפחות מ' טפחים אבל תמיד יש שם זרימה קלה, יש מקילים להתיר במחיצה תלויה כיוון שאינו מקום הילוך לרבים אפילו על ידי הדחק (סי' שנה ס"ד ומשנ"ב סקמ"א). ודעת החתם סופר (א"ח סי' פז) להחמיר בזה כיוון שהחריץ שדרכו עובר המים עמוק י' טפחים ורחב ד' טפחים (וע"ע חזו"א סי' קג סק"א וקיא סק"א).

מלאכה המתקיימת

מלאכה אסורה בשבת כאשר היא עשויה לקיום לזמן ממושך, אבל מלאכה שאין קיום למה שעושה, פטור ואסור מדרבנן, וכ"כ המגיד משנה (שבת פ"ט ה"ג) דבכל מלאכות פטור אם אינו מתקיים.

ויש בזה ג' חילוקי דינים:

א. דבר שאינו מתקיים כלל - מותר לכתחילה. כגון הא דאיתא (רמ"א ש"מ ס"ד) דמותר לרשום באצבע עינין דאיתות באויר, וכן במלאכת קושר דמותר לקשור עניבה שאין תחתיה קשר או קשר אחד שאין תחתיו כלום (ש"ז ס"ה).
ב. מלאכה המתקיימת לזמן קצר - מותרת מהתורה ואסורה מדרבנן. כגון לכתוב אותיות ע"י משקה או אפר (ש"מ ס"ד) או חלון המכוסה באדים (ש"ש כ"ב).

ג. כל מלאכה המתקיימת לזמן ארוך - והיא אסורה מדאורייתא.

מלאכת הוצאה

אמנם יש מלאכות שאין צריך בהם קיום ואסורות אפילו אם אינם מתקיימות כלל, כגון מלאכת זורע וחורש (כלכלת שבת כללי ל"ט מלאכות ס"ב). וכתב האבני נזר (א"ח סי' ר"י) דאם מחשבתו לעשיית המלאכה היא

צורת הפתח על גבי מים

קיימת אפשרות נוספת קלה יותר, והיא: לבנות צורת הפתח על גבי המים במקום מחיצה, להעמיד קנים משני צדדי הנחל מכאן ומכאן, וקנה על גביהם. אבל נחלקו האחרונים אם צורת הפתח מועיל להתיר נחל הנובע בחריץ עמוק י' טפחים ברוחב ד' טפחים:

דעת האבני נזר (פ"ד רס"ב, טו-טז) שאינו מועיל צורת הפתח על גבי מים עמוקים י' טפחים, שאין רגילות לבנות צורת הפתח במקום החלפת מים, ומי הנחל העמוקים י' טפחים חולקים רשות לעצמם (עיי"ש וכנ"ל מסברת התו"ש) וכן דעת הפרי מגדים (מש"ז סי' שסג סק"א).

מאידך דעת החתם סופר (א"ח סי' פז) ושו"ת נפש חיה (א"ח סי' לג) דדוקא צורת הפתח בתוך המים ממש לא מהני, אבל אם מעמידים שני הקנים על היבשה בשני צדדי הנחל מזה ומזה מהני צורת הפתח, דדוקא במקום זרימת מים ממש אין הדרך לעשות פתח, משא"כ בזה שהיא בנויה על גבי קרקע אלא שחולף ועובר גם במקום מים (ע"י נתיבות שבת פ"ט הע' טו).

ודעת החזון איש (שם) שאם יש רשות העובר ומפסיק בין שני הקנים הרי זה מבטל 'צורת הפתח', ולכן כל תעלה עמוקה י' טפחים ורוחב ד' מבטל 'צורת הפתח' גם אם אין שם מים. וכן דעת הישועות מלכו (א"ח סי' טו).

מים עכורים בשטח בית סאתיים

אם בתוך שטח העירוב יש מאגר מים שאינם ראויים לשתייה, המתפשט על שטח בית

באופן זה שאינה לקיימא ונתקיימה מחשבתו ונעשית המלאכה, א"כ גם במקום שהיא אינה לקיום אסורה. ומה שהותר, הוא רק בעושה המלאכה בסתמא או שכוונתו לקיימא, ואז אם אינה מתקיימת פטור.

וכן הוכיח שם האבני נזר מביאור רש"י עה"פ "אל יצא איש ממקומו" (שמות ט"ז כ"ט) דהזהירה התורה לא לצאת מביתו כדי ללקט מן, וא"כ כשיצא ללקט מוציא עמו כלי כדי לקבל עמו המן, ועובר משום הוצאה, ואע"פ שמחזירו לרה"י דהרי לא ירד בשבת מן, ולא נתקיימה מחשבתו ואין זה מלאכה של קיימא ומ"מ הזהירה התורה עליו ואסור, וא"כ מצינו דהוצאה אף שאינה מתקיימת אסורה. וחיובים לומר דהאיסור הוא מפני שנתקיימה מחשבתו להוציא באופן זה, וחיוב.

וכן מוכח גם מדברי הגמ' הדזורק מגזוזטרה לגזוזטרה חייב דקלוטה כמי שהונחה דמיא, ואע"פ שלא נתקיימה מחשבתו והחפץ נח ברה"י ולא ברה"ר מ"מ חייב, דהעביר מרשות לרשות.

וע"כ מלאכה שנעשית כפי מחשבתו אסורה בכל גווני, ואילו אם מחשבתו למלאכה המתקיימת, אין חייב רק אם אכן היא של קיימא.

נכתב לעורך לב המעיניים ולא הלכה למעשה

סאתיים (1,152 מ"ר) ועמוקים י' טפחים (80 מ"מ), הרי זה מבטל היקף העירוב ופוסל מחיצותיו. דמאגר המים בשטח גדול כזה דינו ככרמלית מדרבנן גם כשמקוף מחיצות, ולכן אם שטח קו העירוב פרוץ לו נאסר כולו בטלטול (ש"ע סי' שנה ס"א). ובמשנה ברורה (ביה"ל שם ד"ה והוא החמיר שלא בשעת הדחק גם אם אין המים עמוקים י' טפחים. אמנם הקיל במים הראויים לכביסה אף שאינם ראויים לשתייה (שע"צ שם סקפ"א).

לפי הדברים: בזמנינו שחלק ממי הנהרות והנחלים משמשים לשתייה רק לאחר סינון המים, ולחלק מהם מוזרמים מי שופכין ומימיהם עכורים ואינם ראויים לשימוש כלל, אם הם נמצאים בתוך התחום המוקף ושטחם הוא יותר מבית סאתיים, הרי הם מבטלים את המחיצות ופוסלים את העירוב, ויש להוציאם מקו העירוב, או לבנות מחיצה מיוחדת מסביב למי הנהר או הנחל מארבע רוחותיו ובכך לא יהא שטח המוקף בקו העירוב פרוץ להנחל.

מים נקיים בשטח בית סאתיים

יש אומרים שאף נהר או נחל הראוי לשתייה, אם אין הרגילות להשתמש בהם ולמלאות מהם מים, אינו מועיל המחיצות כששטח הנחל משתרע על בית סאתיים, דנחשב כמקום שלא הוקף לדירה, ואם הוא בתוך תחום העירוב הרי זה פוסל את כל העירוב (ע"י ביה"ל סי' שמה ס"ד ד"ה כגון וחזו"א סי' קנו). וצריך להוציאם מקו העירוב, או לבנות מחיצה מארבע רוחותיו כדי שלא יהא שטח שטח העירוב פרוץ להנחל.

להחיות נפש כל חי!

רבי יודל ממעדוועדיווקע (ג)

ענה נספר בס"ד סדר התקרבותו של רבי יודל לרבינו ז"ל. רבי יודל היה למדן גדול, בעל מקובל וזקן, בשעה שנתקרב לרבינו ז"ל, ורבינו ז"ל היה אז רך בשנים (ח"מ סי' תר"א). רבי יודל היה אז בגיל ל"ז, ורבינו ז"ל היה כבן עשרים לערך (שיש"ק ח"ג אות ר"ד וח"ז אות צ"א). באותן הימים היה משמש רבי יודל כרב העיר דאשיב (שיש"ק ח"ז אות צ).

האמת נר לדגליו

רבי דוב מטשערין ז"ל נתקרב לאדמו"ר ז"ל עוד שנים רבות קודם מוהרנ"ת ז"ל, ועל ידו נתקרב גם רבי יודל ורבי שמואל אייזיק ז"ל מדאשיב. ומעשה שהיה כך היה:

בימי נעוריו ישב רבי דוב על שלחן חותנו בעיר דאשיב, ושם קנה אהבה עם רבי יודל ורבי שמואל אייזיק, אחר כך הגיע העת שהוצרך לשוב עם זוגתו על שלחן אביו, שישב בכפר הסמוך למעדוועדובקא, והזהיר אותו רבי יודל לבל ילך שם לאדמו"ר ז"ל. ומחמת גודל אהבתו עם רבי יודל נכנסו הדברים בלבו, ונתרחק מחמת זה מאדמו"ר ז"ל בעת בואו לשם. והיה כאשר ארכו לו שם הימים נתקרב לרבינו ז"ל, ואחר איזה זמן סיבב השם יתברך שניצרך שנית לנסוע לבית חותנו לדאשיב עם זוגתו, ושאל את אדמו"ר איך להתנהג מעתה עם רבי יודל, והזהיר אותו לבל יאבה וישמע אליו כלל, אם יקפיד עליו ח"ו מחמת זה.

והיה כאשר בא לשם ונתוודע יתיקר ומיד לרבי יודל, שכבר נתקרב בהיותו שם לאדמו"ר ז"ל, ומחמת שגם לבבו של רבי יודל ז"ל נכסף מאד אל האמת, לא הקפיד עליו ח"ו בעבור זה, כי הביט וראה את רוב התחדשותו בתורה ותפילה, שמקודם לא ראה מאתו כזאת, על כן אדרבא הלך וביקש מאתו שיספר לו איזה סיפורים מאדמו"ר ז"ל, וכן עשה, עד שנתלהב מאד גם הוא וחרבו רבי שמואל אייזיק לנסוע לאדמו"ר ז"ל.

ואע"פ שלא היה להם על הוצאות לנסיעה רבה כזו, כי מדאשיב עד מעדוועדובקא בערך מאתיים מיל, אבל מגודל התעוררותם וכוספם, לזה נסכם אצלם לילך לשם רגלי, וגם בדרך הילוכם מדי עוברם בעיר טירהאויצע בביהמ"ד של המגיד ז"ל, עשו גם שם התעוררות גדול אצל כמה אנשים לנסוע ולהתקרב לאדמו"ר ז"ל.

לדעת בארץ דרכך?

בבואו לאדמו"ר ז"ל התחיל רבי יודל לדבר עמו בלשון גדולות, ואמר לו: יורינו רבינו דרך לעבודת הבורא יתברך! וענה אדמו"ר ז"ל ואמר לו בלשון תמיהה: "לדעת בארץ דרכך?!" (עיין באריכות בשיחות הר"ן שיחה רצ"ב).

פושט צורה ולוכש צורה

ואז הפיל עליו אדמו"ר ז"ל אימה ופחד גדול ועצום עד מאד, עד שנסוג אחור בבהלה גדולה, ונשאר עומד אצל הפתח ונתיירא מגשת אליו, והתחיל אדמו"ר ז"ל להראות לו פנים שוחקות, והקיל מעליו הפחד קצת, ואמר לו: מה אתה מתיירא ממני?! הלא אני אדם כמותך רק אני חכם ביותר ממך "נאר איך בין קלוגער פון דיר", והמשיך אותו בדבוריו הנעימים עד שחזר ונסמך אליו. והפיל עליו שנית אימה ופחד עד שחזר ונסוג אחור עד פתח הבית כנ"ל, ושוב התחיל אדמו"ר ז"ל עוד הפעם להראות לו פנים שוחקות, להסיר מעליו הפחד והאימה, ואמר לו שנית: מה אתה מתיירא ממני?! הלא אני אדם כמותך רק אני חכם ביותר ממך, עד שהמשיך אותו אצלו שנית כנ"ל, ואחר כך חזר והפיל עליו אימה ופחד וכו' כנ"ל, וכן היה איזה פעמים. עד שציווה עליו אדמו"ר ז"ל שיתוודה לפניו כל מה שעבר עליו, כאשר היה מצוה זאת על כל אנשי מקורביו, והיה נותן לכל אחד ואחד תיקונים והנהגות כפי שורש נשמתו, כמובא בספריו הק'.

"צדיקים גדולים מאד"...

ומאז והלאה נתקשרו מאד, הוא ורבי שמואל אייזיק הנ"ל לאדמו"ר ז"ל, והרבו מאד מיום אל יום לעסוק בעבודתו ית', בתורה ובתפילה ותשובה ומעשים טובים בהתעוררות רב ועצום מאד, עד עת פטירתם ז"ל, והרבו מאד לחדש בתורה חידושין דאורייתא, ונעשו צדיקים גדולים מאד (כוכבי אור אנשי מוהר"ן, אות י"ט והלאה).

לו אותיות אחרות באותו עמוד: א' ב' ג'. הילד החל להכריז בשמחה א' ב' ג' ויעוד אותיות ברורות גם שלא על סדר הא"ב, ותוך כדי כך הגיעו לאותה אות עם השאלה ומיד התגבר והשיב ופסק' להם כדבעי.

החיזוק והעידוד נתנו בידו את הכח לפסוק כהוגן...

עוד שמעתי פעם ממלמד מומחה וחשוב, על גודל כוחו של דיבור אחד טוב, וגודל השפעתו לדורות:

בכיתתו למדו שני צעירים, שלא הצטיינו בכשרונות מיוחדים, ושניים אלו התחילו ללמוד בצוותא בחברותא. פעם ניגשו אליו שניהם יחד לשאלו לו פשט בגמרא, ובאותה הזדמנות אמר להם שאם ילמדו תמיד ביחד, הם יצליחו מאד והיו גדולי ישראל!

הדבר שנאמר ברוח טובה ומעודדת, חיזקם מאד ונחרט עמוק בלבם, ומאז כבר עברו כמה וכמה שנים והם לומדים יחדיו בחברותא, וגם לאחר שנתפרדו לשיבות שונות - פגש המלמד את אחד מהם ושמע ממנו כי עדיין מחזיקים הם באותה חברותא, ואמנם גדלו והצליחו ועשו פרי. והכל נובע מכוחו של אותו דיבור טוב ומעודד, אשר ללא כל ספק דיבורים רבים של התעוררות ומוסר לא היו גורמים להצלחה מרובה כזו.

וכל זה הוא כמו שאומרים על הפסוק "אל תוכח לץ פן ישנאך, הוכח לחכם ויאבהך" (משלי ט, ח). שהיא הדרכה כיצד לומר תוכחה המועילה, כלומר: כשאתה אומר תוכחה אל תאמר לו "לץ" אתה, אלא אמור לו "חכם" אתה ואין הדבר לפי חכמתך, ואז תוכחתך תועיל ותשפיע עליו להתרחק מן החטא ולשוב בתשובה... (ומקורו בש"ה הק' הורה שבכתב פ' דברים ב"דרך חיים תכחות מוסר").

ומובא בשם הרה"ק רבי גדלי' מליניץ זי"ע: כיצד יחזיר משיח צדקנו בתשובה את כל עם ישראל שנתפרזו ונדחו בגשמיות וברוחניות בתשובה? ואמר שכך קיבל מרבותיו, שכשיבוא משיח צדקנו, ידון את כל ישראל כל כך הרבה לכך זכות בכלל ובפרט, שבכך יתעורר הטוב של כל אחד ואחד, ועל ידי זה ישמחו ויעלזו לפני אלקים, וישוּבו בתשובה שלמה (תשובות חן ליקוטים).

וכן כתב מוהרנ"ת להדיא בהלכה הראשונה בליקוטי הלכות: "בעקבות משיחא בסוף הקץ, שאז יתגבר ח"ו הסטרא אחרא כידוע, ואז יהיה גודל הברירו והצירוף בחינת יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים כו', ואזי יהיה עיקר התיקון על ידי הצדיקים שידונו את הכל לכף זכות וימצאו נקודות טובות אפילו בהפחותים מאד מאד, שזהו עיקר עבודת הצדיקים, ועל ידי זה יתייקא יבוא משיח במהרה בימינו, כי זה בחינת משיח... כו עיקר התיקון והגאולה בקץ האחרון יהיה על ידי בחינה זו, על ידי בחינת הנקודות טובות" (ליקוטי הלכות, השמכת הבוקר א, יב).

ברכת מוהל טוב

להרה"צ ר' יעקב מאיר שכטער שליט"א
הגדל תולדות ונתינת

ולמדו הרה"ר יוסף רוד ששטער שליט"א
לגדל תולדות הת

ידר שיחיה לגדל תולדות לויסח ולעש"ט
ולדוד מתת ירוקיה

חבורות הבחורים

שטיי קהילת חסידו ברסלב ירושלים - בית שמש

מס' אדר תש"ס

זכור את יום השבת לקדשו

הנהגה הרווחת היא את שני ימי השבת הבעל"ט בע"י "בית שמש" יצא משיחיים בסמיכות מרחוק (לכיוונים 02-999921)

3:30 טעמייה לבחור ירושלים בנסוק הלילה

5:15 תפילות מנחה לאחרי"כ שירת חבד לזכרון תפילות ליל שבת

סעודת הקל תפוזין קדישין בעוונות הוא לאור הפעולה התקיים באפע. להתנדב באחרי"כ ובירוקיה

יום השבת קורט

קיימה 6:20

6:55 תפילות שחרית (ברכות) ומחיות נעלם

11:30 סעודת שבת לבחורים מירושלים

3:45 סדר לימודי שנה, נספח מ"ס

4:45 תפילות מנחה

סעודה שלישית נתקבן ירחי אבירים ובחורים במנחה הרבה

כבוד רב והנהלת החבורות

ג.ב. התפילות הקיימות מנת פורטיט "אשרת תהיל" ספס הסעודת באולם פני"ת "אשרת אחר" זה אור שמש. ספס תהילת לבחור ירושלים בנספח ספס

כבוד רב והנהלת החבורות

חבורות הבחורים

שטיי קהילת חסידו ברסלב ירושלים - בית שמש

מס' אדר תש"ס

זכור את יום השבת לקדשו

בעוה"ב מותנתים אנו בני החבורות הבחורים לשבות בשבת זכור הבעל"ט בעיני **בית שמש** בעוונות הוא בראשות ראשי החבורות שליט"א

להתכונן לקדושת ימי המורים הבעל"ט

האשר ירבו ה' ויבקר כשנה תעברו לוחות הדינים והאלה נגזרים ועשיתם בלב נפש והפעה לחסרת אלה ה' נתיקן ארבה ושמחת מן זמנו ה' תהיה לוחות תפן זו בידו עולה לעבוד אתה ה' כשיתקדשם אלא בקדושה נבחרה, האהבה והשמה להחליט מחדש טעמייה ליקן כדוריו וירוביל ויראי.

כבוד רב והנהלת החבורות

החבורות הבחורים מן יום ב' פורטת עמיה אלא: מברכה ישראל ליל יומי"הו"י

הבחור חיים מאיר שטיי הר"ן

ג.ב. התפילות הקיימות שאנו עשיתם ליקר לעשם ליל הפעולת ספס מוסר יעשי את בעת הדיניס